

**Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Економічний факультет
Кафедра фінансів**

**ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЗМІЦНЕННЯ
СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ І ЗАГРОЗ**

Матеріали

круглого столу 3-5 жовтня 2024 року

**Київ-Чернівці
Знання України
2024**

УДК 316.42(477)

Д36

Редакційна колегія:

Варналій З.С., д.е.н., проф. (заг. ред.); Плешакова Н.А., к.е.н., доц. (відп. секр.);
Баженова О.В., д.е.н., проф.; Чеберяко О.В., д.істор.н., к.е.н., проф.;
Микитюк О.П., к.е.н., доц.; Онисенко Т.С., к.е.н., доц.;
Пампуха І.В., к.т.н., доц.; Толлок І.В., к.пед.н., доц.;
Федченко О.П., к.військ.н., с.н.с.

Д36 Державна політика зміцнення соціальної безпеки людини в умовах сучасних викликів і загроз: матеріали круглого столу 3-5 жовтня 2024 р. / за заг. ред. проф. З.С. Варналія: Київ-Чернівці: Знання України. 2024. 117 с.

ISBN 978-966-316-513-4

Збірник містить матеріали круглого столу, що проходив 3–5 жовтня 2024 року в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, організаторами якого виступили кафедра фінансів економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка та кафедра економічної теорії, менеджменту та адміністрування економічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Збірник охоплює наукові публікації за основними напрямками державної політики зміцнення соціальної безпеки людини в умовах сучасних викликів та загроз.

Для науковців, викладачів, студентів, державних службовців, керівників суб'єктів господарювання, широкого кола читачів, які цікавляться актуальними проблемами забезпечення соціальної безпеки людини в Україні.

Матеріали публікуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних та інших відомостей.

Круглий стіл проводився в межах виконання проекту НФД України «Нові геостратегічні загрози соціальній безпеці людини в умовах гібридної війни та шляхи їх запобігання» реєстраційний номер № 2021.01/0239.

Адреса редакційної колегії: 03022, м. Київ, вул. Васильківська, 90-а, кім. 410, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, економічний факультет, кафедра фінансів, тел. (044) 521-32-85, e-mail: kafedra_finance@ukr.net

ISBN 978-966-316-513-4

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024

Маслій Олександра Анатоліївна
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Смоквина Валерій Віталійович
аспірант кафедри фінансів, банківського бізнесу та оподаткування
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

ЗНАЧЕННЯ РОЗВИТКУ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Відповідно до концепції сталого розвитку розвиток реального сектору економіки має відбуватися зважаючи на необхідність забезпечення соціальної справедливості та екологічної стійкості, а проблематика зміцнення соціально-економічної безпеки України в умовах війни та повоєнний період неабияк актуалізується.

Соціально-економічну безпеку варто розглядати як фундаментальну основу повоєнного відновлення України, адже в умовах глобальних викликів і загроз [1] вона є ключовим елементом стабільності держави, забезпечення захисту населення від негативних наслідків економічних криз, збройних конфліктів, екологічних катастроф та інших глобальних проблем.

Забезпечення соціально-економічної безпеки держави за зростаючого деструктивного впливу зовнішніх і внутрішніх загроз є досить складним завданням, вирішення якого має відбуватися в рамках комплексного плану повоєнного відновлення, в межах якого ключове значення має відіграти ефективна державна політика розвитку реального сектору економіки України з акцентом на цілі сталого розвитку та зеленого переходу.

За роки незалежності розвиток реального сектору економіки України мав низхідний тренд через накопичення внутрішніх загроз, інституційних деформацій та руйнування виробничого потенціалу національної економіки, що призвело до порушення зв'язків в системі економічної безпеки України та, як наслідок, незворотних змін, пов'язаних із структурними змінами в ній [2]. З початком повномасштабного вторгнення РФ ситуація стрімко погіршилася. Значні руйнування промисловості, інфраструктури та аграрного сектору через бойові дії суттєво вплинули на виробництво та експорт. Стан реального сектору економіки України в умовах війни залишається складним, проте спостерігаються поступові ознаки відновлення [3]. Відкриваються нові можливості для розвитку «зелених» секторів економіки, таких як відновлювальна енергетика, екологічне будівництво та переробка відходів. Зелений перехід допомагає створити нові робочі місця в цих сферах і покращує соціально-економічну безпеку країни. Уряд та бізнес активно працюють над

відновленням критичних галузей, залученням інвестицій та впровадженням інновацій для модернізації економіки України. Стабілізація і зростання реального сектору залежить від подальшого відновлення інфраструктури, фінансової підтримки та міжнародної допомоги [4].

Варто зацентувати увагу, що розвиток реального сектору створює фундамент для довготривалого економічного зростання та зміцнення соціальної безпеки країни. Відновлення промисловості, сільського господарства, будівництва та інших галузей забезпечує робочі місця та підвищує рівень доходів населення, що сприяє зниженню соціальної напруги та бідності. Це дозволяє уряду не тільки підтримувати соціальні програми, але й інвестувати в критичну інфраструктуру, освіту та медицину, що підвищує стійкість суспільства до зовнішніх та внутрішніх викликів [5].

Економічне зростання в реальному секторі також є важливим фактором для залучення іноземних та внутрішніх інвестицій, що прискорює відбудову країни. Зміцнення експорту та енергетичної незалежності зменшує залежність України від зовнішніх джерел фінансування, підвищуючи її економічну стійкість. Таким чином, розвиток реального сектору створює основу для зміцнення соціально-економічної безпеки держави в повоєнний період.

Отже, збалансований розвиток реального сектору економіки, суспільства та довкілля є основою зміцнення соціально-економічної безпеки України у повоєнний період для задоволення потреб нинішніх поколінь, не підриваючи можливостей майбутніх поколінь задовольняти свої потреби.

Список використаних джерел

1. Варналій З.С., Онищенко С.В., Маслій О.А. Загрози економічній безпеці України в умовах глобалізації та міжнародної конкуренції. Безпека та конкурентні стратегії розвитку України в глобальній економіці : монографія / за заг. ред. А. І. Мокія. Запоріжжя-Львів : ФОП Мокшанов В.В., 2019. С. 198–251.

2. Matkovskiy A.V., Pugach A.A. Analysis the Threats to Economic Security of Ukraine in Modern Conditions of Functioning the National Economy. European Applied Sciences. Germany. № 2, 2014. 196 p.

3. Онищенко С., Маслій О., Глушко А., Загорулько Т. Виклики та загрози соціально-економічній безпеці України в умовах воєнного стану. Економіка і регіон. Полтава: НУШП, 2023. Т. 1(88). С. 135–143. [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1\(88\).2888](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1(88).2888)

4. Co-Chairs' Statement by the Governments of Ukraine and the Federal Republic of Germany. *Ukraine Recovery Conference 2024*. URL: <https://www.unc-international.com/conference-materials-unc-2024>

5. Маслій О. А., Ківшик О. П., Котелевець М. М. Загрози економічній безпеці держави в умовах глобальних перетворень. *Економічний простір*. 2023. № 183. С. 25–29. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/183-4>